

Door het bericht van Ria's overkomst naar Amsterdam moest hier es eend ~~aan~~ komst en Meronid de Clercq met Moarwa vertrok na es verblijf van enkele weken in Amsterdam weer naar Vlaarbeke. René de Clercq hield dit ~~op~~ ~~op~~ op schrift en in deze verklaring die door hemzelf es ~~trouw~~ ondertekend werd ~~hette~~ stond dat Meronid de Clercq ^{moers vertrekke} ~~vertoek~~ "om groot onheil te voorkomen".

Ria vestigde zich nu wonpied in het hant... de Bestevaersstraat te Amsterdam. *Zij es ~~pi~~ pianolesse en René hield lesinge, gaf enkele... de leide verder was de opbrengt was ~~zijn~~ boeke... ~~de~~ ~~enige~~ ~~tijd~~ reist had hij in deze tijd nog veel geldelijke zorgen maar la ~~op~~ ~~aan~~ ~~en~~ ~~had~~ ~~verbetende~~ de toestand. Dondaker es ~~te~~ ~~uys~~ ~~lag~~ ~~hwa~~ op de stemming was vlak na de oorlog es ~~big~~ ~~al~~ ~~veel~~ beter. alles ging hierdoor weer veel beter. Gelde-tyk had hij het da ook in de laatste jaren van zijn ballij-schap veel gemaakt... des in de eerste...

Kan van toen af kwam ze geregeld met René mee als hij naar "de Rading" kwam.

xx Volop genoot hij in die dagen van het buiten-zijn. 's Morgens vroeg was zijn eerste gang naar den tuin en 's middags deed hij niet minder dan ruste in het kleine dweltje ~~dat~~ ~~hem~~ ~~achter~~ ~~ons~~ ~~huis~~.

ERVEN PIECK

Veel male heeft mijn suster schetsse tekeningen van hem gemaakt als hij bij ons was. Zittend onder den

appelboom, staande, met zijn dwarsfluit
waar hij zoo gaarne op speelde, sams met
mijn vader, lezend & werkend aan een bloemlesing, welke
zijn ~~own~~ voor gebruik op de scholen in Noord & Zuid
~~wereld~~ hebbe samengesteld, maar die nog niet
in druk verschenen is. Vele geschilderde & geteekende
portretten van hem hebbe wij het geluk te bezitten.

XXX. Het kostte het hem moeite, tijd & gelegendheid
voor zijn werke te vinden. In druk genuschaps,
leven, met de krijg waarin Pira haan les gaf ~~was~~ en
waarin hij heel in opging, nam veel van zijn
tijd in beslag. Zoodoende moest hij de machtstijpe
mens voor zijn arbeid gaan gebruiken, maar ook dit
werd hem bemoeitst doordat Pira zeer heftig
werd als hij langer opbleef om te werken. Bij ons be-
klaagde hij zich wel eens over den toestand, die
voor een kunstenaar als René de Clercq, voor wie
werke en levensbehoefte was, onhoudbaar moet
zijn geweest.

Toch gaf dit werk, waardoor hij met es geheel an-
dere groep menschen in aanraking kwam, hem veel
afleiding & had es keibsame invloed op zijn
gezondheid.

~~XXXX. Hier mocht Pira echter niets van weten en hij sprak
hierover als hij weg was en les te geven aan iemand uit
onsse buurt.~~

XXXX. Hier mocht Pira echter niets van weten en hij sprak
hierover in haare afwezigheid.

xxxxxx

"Ik zou er mijn eige levs voor over hebbe, mocht de jongs beter words. Ik heb nu toch al zoveel genots van het levs" reide hy. Zyn wensch is in ver- vulling gegaan. Want juist na jaars weer geheel hersteld & heeft zyn vroegere gezondheid weer teruggekreeg. Telve werd René de Clercgenhete weke na ~~zyn~~ words de dorke gesproke words, midds uit het levs weggenkt.

~~Wel mocht hy nog es bejz van betenaken. na zyn doon~~

xxxxxxx.

Zelf heeft hy ^{teggens} ook nooit gesinspeeld op es ernstige loop die zyn siekte sou kunne nemens. Alleen eenmaal rei hy, doelend op zyn schildereys & andere eigdoms als boeke & moree onde dinge welke hy versameld had: "Dit moet na mijn dood alles onder mijn vyf kinderen verdeeld words."

xxxxxxx Hy was trotsch dat zyn kinderen ~~was~~ vrouit kwans: Zyn dochter Elsa had es goede plaats op es kantoor, Joost had es handwerk geleerd en kon hier een beslaan in vinde en René de Clerc was hier es fier op als op zyn jongere zoon Thamus, die heel goed kon leere en student te Leuvs werd. Het jongste dochterke, Marwa, was nog op de kistschool en honde daar ook tot es beste leerlinge. Van zyn oudste zoon Karel hield hy ook heel veel. Over hem had ~~well~~ zorge. In zyn jeugd had ~~hy~~ ^{Karel} geleeds aan stuips en hiervan onder vonda hy altyd es de slechte gevolge. Wel beschikte hy over es heel goed

verstand, maar hij had niet die vlotheid & dat gemak,
die noodig zijn om vooruit te komen in het leven. ~~By~~ ^{By} ~~en~~
ook zijn stil, teruggetrokken karakter stond hem in
de weg. By es om had hij het klokkemakersvak
geleerd. ~~He~~ ~~by~~ ~~zichzelf~~ ~~is~~ ~~dit~~ ~~ook~~ ~~toe~~ ~~by~~ ~~zichzelf~~
als uurwerkrunder wilde gaan vestigen had hij
werktuigen & instrumenten noodig, waarbij sommigen
heel dure. Toen de Clerg stelde toe alles in het werk
om hem hierby behulpzaam te zijn. Hij sprak met
Mr. Wynstrow, es groot vriends verzeender, over zijn
zorgen en deze stelde hem geldelyk in staat om
zijn zoon ~~hier~~ ~~behulpzaam~~ ~~te~~ ~~zijn~~. het noodige
te sende tot aanschaffing van zijn benoodigden
beds.

Hij was Wynstrow hier zeer dankbaar voor
en vertelde met blydschap dat Karel nu ook
vender vooruit kon komen.

Veel in zijn werk getuigt van ~~de~~ ^{zijn} groote vereering voor Borms. * Verschillende Hoedhoorngedichten zijn aan hem gewijd en wij behooven „Het edel tournooi“ uit „Den Wyward by Dr. Aldegraaf“ maar door te lezen om te weten hoe hoog by hem stelde. Hier schryft by op Borms, ^{en het afkwyfene} doeltende:

„En sullen die wagens een wagens vorman vinden?
vroeg het Winterkoningke. Sijt geloof ik dat leiders
van gesez sich aan hun hoofd ^{sullen} stells.

En sal het dog sei dart, en een is genoeg. Al de andere
zijn niet waard zijn schoens te ontbinden.

Wie? werd er geroeps.

Ik ken hem en gij kent hem. Die man kan niet anders
dan staan waar hy staan moet. Want Vlaanders
heeft hy lief sovals niemand. Zoekt hem niet te
hoog. Op een troon zit hy niet, ook niet op een pronkstoele,
doch al loop en leeft hy onder ons, als de leeuwoudigste
uit zijn volk, wch is hy een koning. Wien hy de rechte
toereikt drukt de krachtigste, de eerlygste, de trouwste
hand uit Vlaanders. Hy sal zijn weg niet vragt, hy
sal hem gaan. Hy sal ons hoofd niet words, hy sal
het zijn. Wegkyks sal yn ops, vranke blik alle
achterdocht, elken twyfel. Door hem sal Vlaanders
meer als Vlaanders spreks, voor 't eerst, sinds Artavelde.
Wat zeg ik? Een koning? Een held sal hy zijn, een
redder, of een martelaar.

Oyf Coxis, sult hem bringe.

Zijn woord sal luidt: totterdood."